

#73

FIEDLER Ferenc

FIEDLER FERENC (1921-2001)

Cím nélkül | Untitled

Olaj, vászon | Oil on canvas, 114 x 146 cm

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Fiedler

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 13 889 EUR

Becsérték: 10 000 000 - 15 000 000 Ft

Estimate: 27 778 - 41 667 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

| Fiedler 100 - François Fiedler's 100th anniversary exhibition.
Kálmán Maklár Fine Arts, Budapest, 2021. február 1. - március 12.

1. Jackson Pollock: Number 1, 1949
The Museum of Contemporary Art, Los Angeles

Fiedler Ferenc, Hantai Simon és Reigl Judit mellett, azon magyar művészek közé sorolható, akik a negyvenes években elhagyták az elszigetelődő Magyarország zavaros területét és Franciaországban telepedtek le művészetük kiteljesítése reményében.

Fiedler a második világháború után Rómába költözött feleségével, ahonnan Hantai Simonnal egy a Római Magyar Akadémián rendezett sikeres közös kiállítás után, magyar állami ösztöndíjjal Párizsba utazott. A progresszív párizsi művészeti élet hatására Fiedler szakított a figurális ábrázolásmóddal és érdeklődése inkább a texturális hatásokban gazdag, absztrakt, experimentális művészet felé irányult.¹ Munkáira többek között Joan

2. Hantai Simon: Cím nélkül, 1973
Ludwig Múzeum, Budapest

2. Mark Rothko: Red on Maroon, 1959
Tate Britain, London

Miró is felfigyelt, Fiedler neki köszönhetően lépett kapcsolatba a sikeres galeristával, Aime Maeght-tel. Maeght műtermében számos, akkoriban már befutott művésszel (Matisse, Chagall, Giacometti) dolgozhatott együtt, akik szintén nagy hatással voltak a művész kibontakozó festői nyelvezetére.

Fiedler korabeli munkássága mégsem annyira a francia kortársaival, hanem inkább a háború utáni amerikai művészekkel – Jackson Pollock kibontakozó gesztusfestészetével vagy Mark Rothko szín-négyszögeivel – vonható párhuzamba.² A művészek alkotásaival Fiedler nem sokkal Párizsba érkezése után találkozhatott, hiszen Pollock és Rothko művészete egyaránt a kortárs francia diskurzus egyik legaktuálisabb kérdésének számított:

„Párizsban az 1950-es években, éppen akkoriban, amikor Fiedler művészete érett szakaszába érkezett: a Cimaise magazin hosszasan tárgyalta Rothko munkásságát, és az amerikai festők művei olyan kiállításokon is láthatók voltak, mint a Regards sur la peinture américaine (1952) című nagyszabású vándorkiállítás.”³

A most aukcióra kerülő festmény remek példája Fiedler 1960-as évekbeli rétegződési és technikai kísérletezéseinek. Ezeknél a festményeknél a vásznat gipsszel alapozta, majd különféle festékrétegekkel fedte le, melyeken szárítás, visszakaparás alkalmazásával repedéseket alakított ki. Ezek után elkezdte forgatni a művet és eltérő irányba csurgatni a felvitt festéket, ezzel olyan

hatást keltve, mintha az eső mosta volna le. Előfordult, hogy a felfestett felületre még vastag ecsettel egy világos árnyalatú, hígított festékréteget is felvitt. A mű így egyszerre egy tudatos, szerkesztett kompozíció és egy intuitív, a véletlenszerű mechanizmusokat is érvényre juttató alkotói folyamat eredménye. *„Nem használok állványt – mondta. - Munka közben a vásznat vagy a falnak támasztom, vagy a földre teszem. Nem kedvelem a palettát – késlekedést okoz közöttem és a vászon között. A vászon maga a paletta. A hagyományos festészeti eszközök mellett használok vésőt, kaparót és magát a természetet. A festmény elkészítéséhez segítségül hívom a nap sugarát és a szél fújását.”⁴* - nyilatkozott Fiedler a „szabályozott automatizmus”-nak is nevezhető munkamódszeréről.

ERDÉLYI REBEKA

¹ Berecz Ágnes: Az absztrakció materiái: Francois Fiedler (1921-2001). In: *Fiedler* (szerk.: Kálmán Makláry) Kálmán Makláry Fine Arts, Budapest, 2014, 23. oldal
² Berecz Ágnes: Az absztrakció materiái: Francois Fiedler (1921-2001). In: *Fiedler* (szerk.: Kálmán Makláry) Kálmán Makláry Fine Arts, Budapest, 2014, 26. oldal
³ Berecz Ágnes: Az absztrakció materiái: Francois Fiedler (1921-2001). In: *Fiedler* (szerk.: Kálmán Makláry) Kálmán Makláry Fine Arts, Budapest, 2014, 26. oldal
⁴ Kopeczky Róna: Fiedler Ferenc - A fény árnyéka. In: *Fiedler* (szerk.: Kálmán Makláry) Kálmán Makláry Fine Arts, Budapest, 2014, 47. oldal

